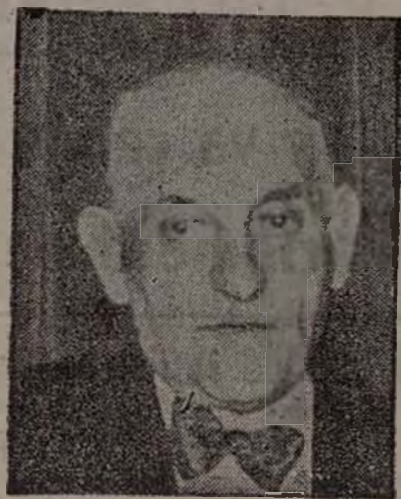

«No és possible una coincidència entre els Estats totalitaris i l'esperit de llibertat del poble català», diu Pere Coromines a les Corts de la República

POLITICA DE CATALUNYA ENFORA

AQUEST MATI HA PROSSEGUIT LA REUNIO DE CORTS

La Cambra ha expressat el seu condol per la inqualificable agressió feixista d'ahir a Barcelona

PEL BON CAMI

A la una, hora en què us telefono, l'Assemblea no s'ha reunit encara per a discutir el text de l'acord sobre la qüestió espanyola. Es reunirà a les cinc de la tarda i, per consegüent, el lector no trobarà el resultat de la sessió als diaris del vespre. Per la nostra banda, des d'aquesta cabina telefònica de la Sala de la Premsa del Palau de les Nacions, no volem parlar més que de fets realitzats, no d'esperances que poden resultar fallides. El text aprovat dijous per la Sisena Comissió rebra l'aprovació de l'Assemblea? No ho puc dir. Cal que l'aprovació sigui per unanimitat. Les abstencions d'Irlanda, Portugal, Àustria i alguns països sud-americans, etc., no compten contra la unanimitat. Però, hi haurà algun vot francament en contra? Fa un quart de hora corria pels passadissos que la delegació hongaresa ha rebut ordres de Budapest en aquest sentit. Un sol vot en contra restaria la importància oficial del text aprovat al valor d'un simple report formatiu.

Però deixant per a quan l'acord sigui oficialment vàlid els comentaris de la situació política que pugui ésser creada per la seva aprovació, des d'ara hem d'examinar les conseqüències importants que el text provisional aprovat per la Sisena Comissió té ja des d'ara per als nostres afers.

En aquest text hi trobem l'expressió d'un principi que a Barcelona no ha deixat mai d'ésser tingut com a oficial: és la solidarització de la nostra posició en la guerra d'Espanya amb la posició internacional de França i Anglaterra. Al sots-comitè de redacció de la Sisena Comissió —passi el que passi a l'Assemblea— els representants de França, de la República Espanyola i d'Anglaterra han coincidit en un text. Recordem que Pertinax ha dit que la Societat de Nacions és avui, més que altra cosa, una "matriu de coalicions".

L'entesa continguda dins el text aprovat per la Sisena Comissió dona la confiança del Govern de la República a París i Londres a la vetlla de les negociacions per a la Conferència tripartita que aquestes dues capitals proposen a Roma. En el cas que aquestes negociacions fracassin, el text de la mateixa entesa conté les mesures que França i Anglaterra prendrien a favor nostre.

Cal que cadascú, dins de l'esfera de la seva influència, faci tot el possible per fer prosperar aquesta llavor de l'entesa democràtica de l'Occident. Tu, lector català d'aquest diari català, has de saber que en aquesta obra i en aquesta hora democràtica som els catalans els qui tenim la responsabilitat més gran dins la Península. Digueu a tots que a Ginebra s'ha realitzat l'entesa amb França i Anglaterra, no per a fer la guerra, sinó per a combatre la guerra que Itàlia, Alemanya i Salamanca volen continuar i estendre a l'Occident europeu. Digueu que cal perseverar en aquesta entesa, que cal adaptar-nos-hi plenament, forçar-la a viure i persistir, ja que la seva evolució tindrà els beneficis de la pau i de la llibertat, mentre que la seva regressió i mort tindrà totes les desgràcies de la guerra més greu que en el passat.

A nosaltres no ens calen, com a Franco, les sagnants faralles del crim militar —aquells crims que els militaristes anomenen victòries glorioses i que els liberals civils els tenim per una vergonya i per uns assassinats amb banda. Nosaltres fem la guerra contra això i la fem per a tenir una pau feta de llibertat, per a tota convivència democràtica, per a tota desmilitarització de la Península a favor de tots, catalans, castellans, anglesos i francesos.

Des de dijous passat, cadascú de nosaltres ha de fer seu el vot que els representants d'Anglaterra, França i Espanya van donar a l'extrem vuitè del text aprovat per la Sisena Comissió, el qual prega al Consell, d'acord amb l'article 11 del Pacte de la Societat de Nacions, seguir atentament l'evolució del problema d'Espanya i aprofitar tota ocasió de reforçar la base d'una solució pacífica del conflicte. Esperem amb el vot d'aquest extrem vuitè que ascendirem a la categoria inatacable moralment de combatents per la pau amb les armes del dret, de la generositat i de la solidaritat democràtica amb les grans nacions germanes.

Si l'Assemblea vota amb nosaltres aquesta tarda, millor per a tots. Si es vota en contra i es vol anihilar aquesta obra de pau, pitjor per als votants. Els vots que tinguem al nostre favor mostraran al món que a Ginebra hem sabut trobar el nostre bon camí.

Nicolau M.ª RUBIO

Ginebra, 2, dissabte, al matí.

A LES 10.15 SOBRE LA SESSIÓ

València, 2. — La segona sessió de Corts ha desenvolupat tant d'interès com la inaugural. Avui la Lliga fou votada encara de més públic que ahir.

A un quart d'onze el senyor Martínez Barrio declara oberta la sessió. Al banc blau, els ministres d'Estat, Defensa, Justícia, Obres Públiques, Treball i Governació. Els consells dels diputats estan bastant concorreguts. Tampoc no hi assisteix avui, almenys fins ara, el senyor Largo Caballero.

Aprovada l'acta i llegit el despatx, s'entra en l'ordre del dia. Són aprovats definitivament els dictàmens sobre els quals es pronuncià la Cambra en la sessió d'ahir.

EL CONDOLE DE LA CAMBRA PER LA MORT DE MASSARYK

El senyor JIMENEZ DE ASUA defensa una proposició incidental. Demana en ella que la Cambra expressi la seva condolència per la mort de l'ex-President de la República tchecoslovaca, Massaryk. Traça el senyor Asua una bella silueta de l'alliberador de la seva nació i fundador de la República tchecoslovaca. Relata com conquistà, amb una tasca de veritable apòstol, Bohèmia i exposa les extraordinàries qualitats d'home d'Estat que coincidiren en Massaryk amb la seva extraordinària fortalesa i vigília, que li permetien mantenir fins als últims anys de la seva vida dilatada. Ahir pot constatar-se el cas que quan se'l començà a conèixer a l'exterior i apareixia en les revistes el seu retrat aquest, comptava setanta-cinc anys. Massaryk, que ha mort als vuitanta-un anys, ha perdut la seva potencialitat física molt pocs dies abans.

Completa Asua l'apologia de Massaryk amb lleugeres al·lusions als passatges més destacats de la seva agitada vida de veritable renovador

i constructor d'Estat. A vegades — diu — pot ésser mestre nostre un ésser que no coneixem.

El MINISTRE D'ESTAT s'adhereix a la proposició del senyor Jimenez de Asua en nom del Govern. Té també càlida elogia per a la insigne figura de Massaryk.

LAMONEDA, SECRETARI SEGON DE LA CAMBRA

Es procedeix a elegir per papereta el diputat que ha d'ocupar el càrrec de secretari segon de la Cambra, vacant per dimissió del senyor Llopis.

Resulta elegit Lamoneda, per 131 vots, de 139 votants. Hi ha hagut vuit paperetes en blanc.

LA PROTESTA DE LES CORTS PEL BOMBARDEIG DE BARCELONA

El senyor SAPIÑA defensa un prec. Demana a la Cambra que expressi la seva indignació i profunda condolència pel brutal atemptat de què novament ahir fou objecte la capital de Catalunya. Barcelona ha sofert una nova upadada en la seva carn. El feixisme sembla voler encevar-se en aquella regió, cada vegada que intensifica aquesta seva valerosa aportació a la guerra. Barcelona ahir, Catalunya ara amb freqüència, agita com abans a Guernica i en tot el territori basc i en tantes altres provincies marítimes, no s'ha agredit els combatents. Es metralha traïdament les dones i els infants. I afegeix: «Jo estic segur que tal gesta criminal no l'han realitzada espanyola. Han estat sense dubte aviadors alemanys i italians portats al nostre país pels traïdors en nom d'un fals sentit nacionalista.» Acaba el senyor Sapiña el seu prec demanant a la Cambra que expressi la seva indignació per aquest nou i brutal atemptat.

(S'asseu al banc blau el President del Consell.)

El senyor NICOLAU D'OLIVER s'adhereix en nom de la minoria d'Esquerra Catalana al prec del senyor Sapiña.

S'expressa en to baix i resulta difícil d'entendre.

Censura els brutals atemptats a la civilització que realitza l'aviació feixista per mantenir, segons diuen els seus apòlogues, un exponent de cultura. Catalunya — diu — sent com a seus propis els dolts dels altres pobles i està més unida que mai al destí i als ideals del poble d'Espanya.

El senyor SALAS, en representació del Partit Socialista Unificat de Catalunya, significa també la seva adhesió i la seva protesta pel criminal atemptat del qual fou objecte la capital de Catalunya.

EL CAP DEL GOVERN. El Govern s'associa al condol que en aquests moments sofreix la ciutat de Barcelona. És un cas més feient de la villania dels nostres enemics. Tot el mapa d'Espanya està dolent per aquestes manifestacions de brutalitat. Gairebé tota l'Espanya lleial ha sofert ja les besties de la guerra. El país basc assolat; Madrid, la capital d'Espanya sofren directament aquestes onades de brutalitat, i molts dels seus habitants han quedat sense allotjament i medis de vida per aquestes atemptades. Són els mètodes dels nostres enemics! El poble espanyol no es deixa arrossegar per aquestes conclusions. Sap correr el risc de cada moment i aguarda estolicament la mort.

Significa, com diu, el sentiment i el condol del Govern per aquest atemptat criminal.

EL PRESIDENT DE LA CAMBRA declara que es pren en consideració el prec del senyor Sapiña i es declararà el sentiment de la Cambra al President de Catalunya.

(SEGUEIX A LA PAGINA TRES)

El cercle de Sabiñánigo es va tancant

Boltanya, 2. — Malgrat el temps, excessivament boirós, prossegueixen els lleials avançant pel Fireneu. Després de l'ocupació de Susin, el cercle que va tancant Sabiñánigo, s'estreny. Els facciosos han emplaçat a les altures properes a Sabiñánigo diversos morters per tal d'hostilitzar les nostres posicions properes; però la situació excel·lent que ocupem ens permet de contestar els seus disparats amb altres de més efectius.

Els nipons anuncien una gran ofensiva...

Però els xinesos ataquen, reconquisten POKEUT-XEN i FENGKIAKEU i fan retrocedir els japonesos en direcció Nord!

Xang-Hai, 2. — El portanaveu de l'exèrcit japonès ha declarat que les forces japoneses han aprofitat el retorn del bon temps per a preparar una gran ofensiva, que serà iniciada probablement a tot el front per l'exèrcit de terra, és a dir, de Kiangsu a Luho.

Un comunicat oficial japonès anuncia que el nombre de morts des del principi de les hostilitats s'eleva a 1.893 i els ferits a 5.600.

L'agència xinesa Central News anuncia que en el curs d'un contraatac al ferrocarril Tientsin-Fuquien les tropes xineses refusaren els japonesos a diversos quilòmetres en direcció nord. Reconquistaren les ciutats de Poqueutxen i Fengkiaqueu, situades respectivament a 40 i 20 quilòmetres al sud de Taangxien i prossegueixen l'avang.

Boicot als productes japonesos!

MITING MONSTRE AL MADISON SQUARE GARDEN

Els obrers evilaran l'embarcament de material de guerra amb destinació al Japó

Nova York, 2. — Al Madison Garden es celebra un miting monstre per a demanar el boicot dels productes japonesos. Es compta amb la participació de la Federació del treball i amb el Síndicat de transport per a evitar l'embarcament de material de guerra amb destí al Japó.

L'HORA NORMAL

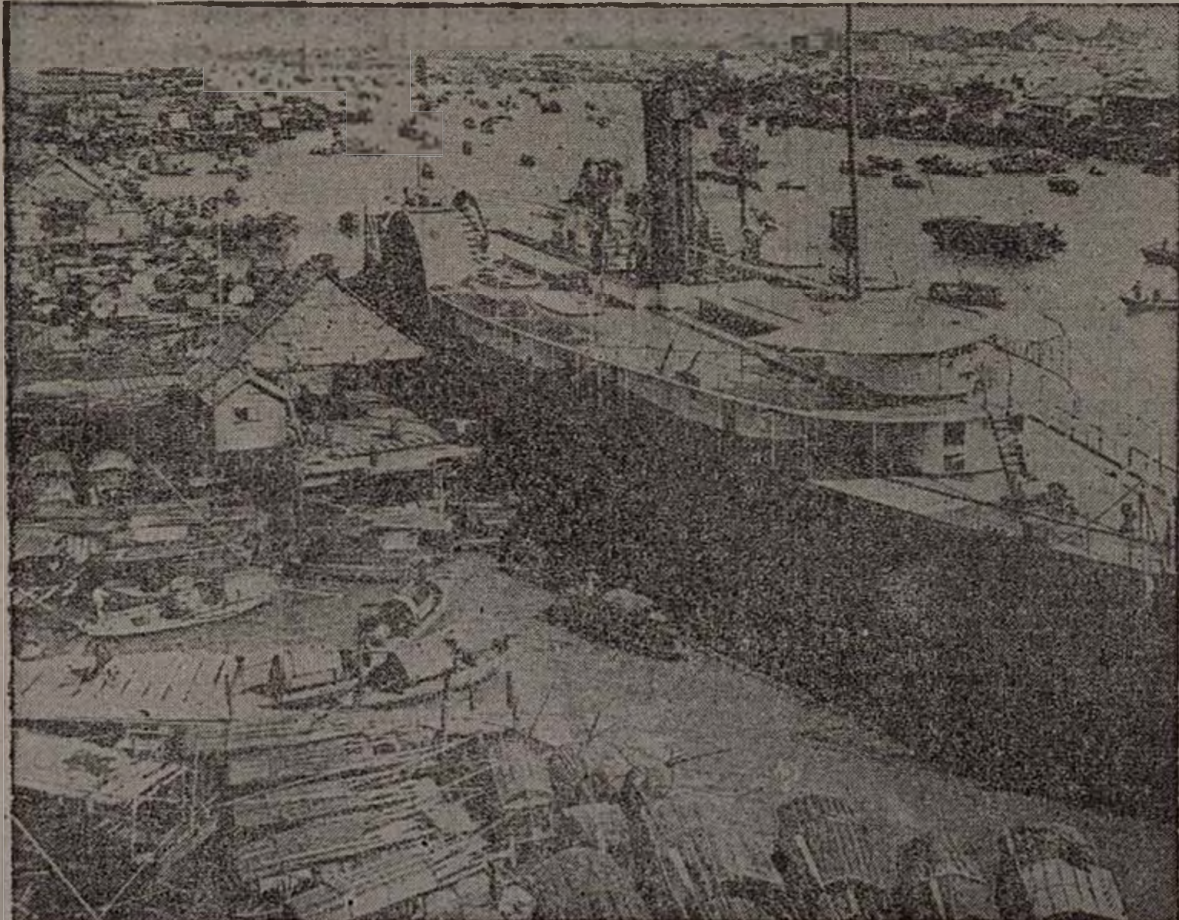
A les 24 hores d'avui serà restablerta l'hora normal, o sigui que caldrà endarrerir seixanta minuts els rellotges

De moment...

Rio de Janeiro, 2. — La Cambra de Diputats aprova per 138 vots contra 52 la declaració de l'estat de guerra per noranta-sis dies.

"NO PERTANYO AL KLU-KLUX-KLAN"

Nova York, 2. — En una declaració feta per ràdio, el senador Hugo L. Black va desmentir categoricament haver estat membre del Klu-Klux-Klan des de la seva elecció al Senat el 1926. En valgu adherir al Klu-Klux-Klan fa quinze anys, vaig admitir més tard i no m'hi he mesurat més. Abans d'ésser elegit senador vaig abandonar el Klan i no tinc en relacions amb ells.

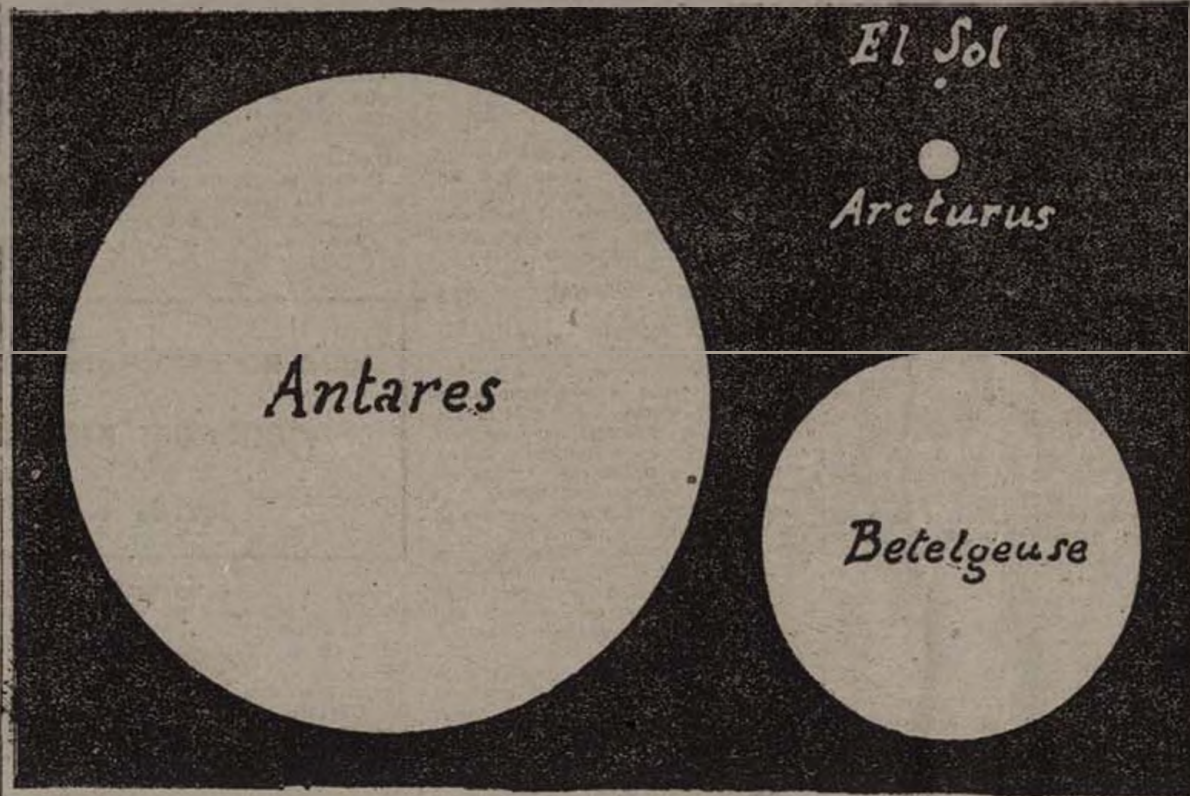
Xang-Hai, Nanquín, Canton... llocs culminants del martiri xinès. L'aviació nipona porta a terme una sistemàtica obra de destrucció de les ciutats xineses. Canton sofreix molt. Quan encara les seves cases humils funcionaven pels efectes d'anteriors raids, hi tornaren de bell nou els pirates japonesos i la nova sembra de bombes incendiàries, en pocs minuts, innombrables edificis. La població xinesa, horroritzada, abandonà les seves llars. La nostra fotografia representa el port de Canton ple de les barques amb què els cantonesos evacuen la ciutat (K.)

SOLS GEGANTS

Tota persona quelcom il·lustrada sap perfectament que les estrelles són sols semblants al nostre, situats a distàncies immenses de nosaltres. No fa gaire més d'un segle que va ésser possible, per primera vegada, determinar d'una manera concreta la distància que ens separa de les estrelles més properes. Fou un descobriment d'una importància transcendental en la Història de la Ciència i de la Filosofia. Aquestes distàncies van resultar tan enormes que va ésser precis canviar les unitats de mesura. El quilòmetre era per a aquestes distàncies com si, per a representar la de Barcelona a París, adoptéssim el micró, és a dir la mil·lèsima part d'un mil·límetre. La nova unitat: va ésser l'any de llum, que representa la distància recorreguda per la llum en l'espai buit, durant un any, a la velocitat, com ja és sabut, de 300 mil quilòmetres per segon. Doncs, bé; així i tot, les estrelles més properes estaven a distàncies de 4, 5, 6 i més anys de llum. Això vol dir que, quan mirem una estrella que dista de nosaltres 100 anys de llum, per exemple, el raig lluminós que feix el nostre retina fa ja 100 anys que va sortir de l'estrella.

Coneguda aquesta distància, res més senzill, prenent com a patró lluminós el nostre Sol, calcular quin fóra l'aspecte d'una estrella traslladada a la distància que es troba de nosaltres l'astre central. Fet el càlcul, resulta que la majoria de les estrelles es transformarien en sols semblants al nostre i, per tant, de volum i característiques també semblants.

No obstant, els progressos meravellous de l'Astronomia moderna ens han revelat que les estrelles, igual que els éssers vivents, neixen, es desenvolupen i moren. La diferència essencial amb els éssers vivents consisteix que la vida d'aquests és breu, mentre la dels astres es compta per milions de segles. Ara bé; d'aquestes diferents etapes de la

Dimensions comparades d'algunes estrelles gegants i el nostre Sol

vida còsmica en coneixem tan sols les línies principals. Les estrelles joves són, en general, de volum immens i de densitat molt petites; la seva coloració és rogenca. A través dels milers de segles, es contrauen per la pèrdua de massa per radiació, ensenys que augmenta la temperatura per efecte d'una anomenada paradoxa termodinàmica. D'alguns pocs milers de graus de temperatura superficial, quan l'estrella es trobava en les primeres edats, passa fins als 25 mil graus i potser més quan arriba a l'edat adulta, època en la qual la coloració passa a ésser blanca, quelcom blavosa; és l'edat de màxima energia externa. A partir d'aquesta etapa, la temperatura disminueix definitivament i torna a prendre la coloració rogenca. Finalment, el

color passa a roig rosc diament sempre la temperatura, ensenys que la massa, per efecte de la pèrdua per radiació, ja que aquesta, d'acord amb la teoria corpuscular ondulatoria, és material. L'etapa final és la planitària, en la qual el rescals queda sepultat sota una capa petita de major o menor espessor, com observem a la Terra.

Aquesta evolució tèrmica pot comparar-se a allò que s'observa quan s'introdueix en un forn una barra de ferro. Al principi, la barra es posa incandescent i pren un color roig fosc. Augmentant la temperatura, passa al blanc brillant i al blau. Si en aquest punt, trelem la barra del foc i la deixem refredar, tornarà a passar pels matissos de coloració del principi, però en ordre invers.

S'ha dit més amunt que les estrelles joves tenien volums enormes. Aquestes són precisament les estrelles anomenades gegants o supergegants. Però, fins aquí les consideracions, sense entrar en detalls, eren teòriques i degudes, especialment, a H. N. Russell. Mancava confirmar aquestes conceptes per l'observació directa, determinant els diàmetres d'algunes estrelles que, per la seva coloració i el seu espectre, els pertorqués, segons la teoria, la qualificació de gegants. Aquest va ésser un dels treballs més interessants realitzats pel físic americà Michelson, per mitjà del seu interferòmetre, a base de la longitud de l'ona de la radiació; de la separació observada en les franges d'interferència i de la distància que separava les dues obertures del periscopi de

l'interferòmetre. Aplicant aquest procediment a algunes estrelles brillants, com Betelgeuse, de la constel·lació d'Orion; Arcturus, del Bou; i Antares, de l'Escorpió, s'ha trobat per a Arcturus un diàmetre vint vegades més gran que el del nostre Sol, cosa que significa un volum 8.000 vegades superior; per a Betelgeuse, 300 vegades el diàmetre del Sol, o sigui 27 milions el volum del mateix Sol; finalment, per a Antares resulta un diàmetre 487 vegades superior al del Sol o sigui un volum 118 milions el de l'astre central. Cal tenir en consideració que el nostre Sol és 1.300.000 vegades més gran que la Terra i podem fer-nos càrrec de l'enormitat inconcebible dels sols gegants. Si ara tenim en compte que les seves masses són molt superiors a la del Sol, resulta que la densitat d'aquestes estrelles gegants és tan feble que poden considerar-se com globus constituïts per una boira incandescent, milers de vegades menys densa que l'aire que respirem. Aquesta categoria sorprenent d'estrelles és predominant abundant en els cúmuls estel·lars que es troben als confins del nostre Univers de la Via Làctia, cap als 100 mil anys de llum de distància.

Com es veu, les estrelles estan subjectes a les lleis generals de la vida i de l'evolució. Són fets comprovats per l'observació. Ara bé: quin és el primer origen d'aquestes i de totes les altres estrelles? Quina és la fi i el procés de resurrecció de tots els astres? Heus aquí que, a mesura que anem aprofundint els grans misteris de l'Univers, ens van obrint nous i indefinits horitzons reservats als investigadors de l'esdevenidor.

Josep COMES I SOLA

(Article exclusiu per a ULTIMA HORA)

ES DIFÍCIL SUPERAR AQUEST CINISME

Itàlia, intervencionista, invoca el Comitè de no intervenció!

Roma, 2. — «El Popolo d'Italia» publica un article que sembla ésser una definició de l'actitud que pensa prendre el Govern davant la Conferència Tripartita. El periòdic diu: —Primerament hem de dir que no coneguem la nota franco-britànica. Però cal recordar que, com s'ha dit moltes vegades, i s'ha dit solament a la no intervenció a Espanya poden ésser canviats solament al si del comitè de no intervenció, que és el que té tots els poders per a tractar de la qüestió espanyola.

Els del 37

XI - UN, DOS... UN, DOS...

—Medio vuelta!... March!

I tota la llarga formació de guineus, que ens donava l'esquena, d'un sol cop —com un sol home!— se'n gira de cara.

Tota la caserna es sotraqueja pel petar fort, persistent, regular, de la companyia que està fent instrucció al pati.

—Cabeza, variación derecha!... March!

No sabem encara quin terreny trepitgem.

Així hem passat un parell de setmanes. Quatre, cinc hores diàries... Hem après a guardar el pas, a marxar sense fatiga, a caminar llargament, a saltar obstacles, a arrossegar-nos sense fer soroll ni sobresorir a penes del terreny.

Més tard ens donaren un fusell i les veus dels sergents canviaren: —Apunten!... Unol Dos! Tres!

I un cop sapiguérem encucar, apuntar, presentar armes, arrossegar la llarga cresta del munt per terrenys accidentats i disparar en qualsevol posició, vinguéren les llargues i extremadament severes pràctiques de tir.

Ara ja som uns bons tiradors... almenys en fred.

I sabem, a més, manejar una metralladora per un cas de compromís i llançar amb agafos una bomba. Fins i tot, lleugerament, ens han ensenyat nocions d'artilleria i de transmissions.

En la guerra les situacions poden canviar a cada instant i cal que tots els soldats ressaltin per a tot.

Però d'aquesta matèria de la instrucció ja n'hem dit massa. L'experiència demostrarà si hem estat bons aprendres i, si no, ens farà aprendre a la força.

Preparats per a tot! Si, per a tot! Des del maneig perfecte del fusell fins a pelar patates i cebes a cent per hora.

Perquè a la caserna hem fet de tot. Jo m'he partit els ronyons fregant els dos-cents esglaons de l'escala central. I he vist un fiscal d'Audència netejar els «waters» amb una manguera, amb els pantalons arremangats fins als braços, amb els genolls, les ulleres totes esquitrades i una divertida cara de fàstic.

Al voltant de la gran paella on fregien l'arròs ens hi hem trobat, amb el ganivet a les mans i un davantal a la falda, un pagès, un advocat, un tenedor de llibres, un forner i un servidor de vostres, periodista d'ofici i d'afici.

I jo gosaria assegurar que he pujat amb més lleugeresa l'escala si aia que anava cansat d'haver-la fregada. I que ens hem menjat amb més dalt les cebes i els tomàquets quan nosaltres mateixos els agafem amb els dits encara groguencs d'haver-los pelat i tallat.

Hi ha serveis, però, que són empipadors.

Què em dirieu, per exemple, del pobre zicot que ha comprat una agència per anar al teatre i que aquella nit li toca «imaginar» dues hores de passeig amunt i avall del dormitori, vigiliant el son dels companys, acollant-los, cuidant-los si algun es troba malament, despertant-los en cas d'alarma i veient el vostre son —dormidat d'estrany— interromput pel vagar fantasmal d'un equinot en calçotets que, si et desdubtes, et resulta sonàmbul?

«O bé, quan us toca fer de acuartelero, passar tot el dia, des de les nou del matí fins a les deu de la nit, sense sortir del local de la companyia vigilar que tot estigui net i amb ordre; que ningú no s'enduï res i que les baralles acabin bé. Quan s'apropa o entra un oficial, heu de donar la veu... que a vegades resulta d'alarma.

I com que sou equinots i no heu fet mai, molt sovint us fiquen de nus a la guileta, com aquest fuster de Berga que ahir estava «acuartelant» i veia apropiat-se un oficial tot decent, amb tres amples galons a la gorra. «Tres galons —pensa el zicot— un més que tinent... Deu ésser capità! I sense encomanar-se a ningú, llança el crit: —Compania, el capità!

No passa res. L'endemà el zicot rebé un sobre amb una cartilla que expressava el significat de les insignies i galons, suada dedicada pel coronel del nostre cos. I el camarada pelé amb pànic que els tres galons amples eren les insignies... de coronel.

Així és la part desagradable, sempre «amentada» per alguna anèdota divertida per a tots, menys pel qui n'és protagonista. Però hi ha una altra part que, per ella sola, ja ens faria bonica la vida de caserna. Fem punt final, puix que acaben de tocar silenci. Obedint!

Vàlcia, octubre.

RERAGUARDA

Tractar dels problemes que afecten la reraguarda sense dir quelcom sobre actualitats, hauria estat oblidar un dels factors bàsics que influeixen sobre la marxa dels esdeveniments que avui vivim.

El problema dels actualitats, sempre complicat i actualment molt més, ha estat tractat d'una manera frívola. A una agilitat lògica del problema dels proveïments, hom ha intentat resoldre'l localitzant els seus efectes i ha estat oblidat l'abast general que el conflicte encloï.

Es desconeix tota la quantitat d'entersa del nostre poble ocultar-li una cosa que de massa sabuda ja és oblidada. L'escassetat de productes alimentaris és substancial amb la guerra i el contrari seria el que no es comprendria.

El poble no demana molt, el que demana amb justícia és que aquesta hora de sacrifici ho sigui per tots, sense distinció de càrrecs.

Si aprofitem l'experiència de la Gran Guerra i l'apliquem amb energia i decisió a casa nostra, els resultats no es faran esperar i els motius de queixa que ocasionen aquests entrebancs desapareixeran.

B. R. E.

EXPOSICIO DE CARTELLS AL CASAL CATALA DE CORDOBA (Argentina)

Ais darrers d'agost, passat va tenir lloc al Casal Català de Córdoba (Argentina), una exposició de cartells i de propaganda tramesa des de Catalunya, exposició que, per les noves que eng arriben, assolí un èxit falaguer.

L'exposició estigué oberta al públic durant els dies i es va veure molt concorreguda. Els cartells, una selecció del millor que s'ha fet al nostre país, causaren pregona impressió entre els visitants els quals lloraven el bon gust i la llur artística de la majoria dels esmentats cartells.

El poble cordobès seguí a través de l'exposició les angústies i les dolores del nostre país en aquesta guerra desfermada per l'imperialisme feixista.

Durant els dies que va ésser oberta l'exposició se celebraren diverses conferències a càrrec dels doctors Saul A. Taborda, i Deodor Roca, el pintor Pau Borgarell, els doctors Santiago Montserrat i Tomàs Bordones.

L'acte de clausura que se celebrà enmig d'un públic entusiasmada, anà a càrrec del doctor Reginald Manubens Calvet i del senyor Adelmo Montenegro.

L'exposició, com diem, assolí un èxit falaguer i els organitzadors pensen fer-ne d'altres a diversos llocs del país, on encara no han tingut ocasió de celebrar actes d'aquesta mena.

Alemanya i Itàlia intenten establir centres d'espionatge a l'Àrtic

Que es dirien per començar, estacions de pesca

Dies enrera parlàvem de les raons que guanya Alemanya per tal d'aconseguir de Finlàndia una base naval a les seves costes que disfressada amb el nom d'estació de pesca, seria un centre d'espionatge i, ensenys un centre naval perillós per a un futur més o menys proper.

Sembla, però, que no serà així, segons el telegrama que publiquem a continuació: «Helsinki.—La premsa finlandesa afirma que el Govern en la seva darrera sessió ha decidit no permetre als alemanys la instal·lació d'una estació de pesca al port de Petsamo a la costa del mar Àrtic. Si el Govern es manté fidel a aquesta decisió, això voldria dir que l'intent dels alemanys de crear una base per a llur flota al mar Àrtic, que servis ensem de base naval, ha fracassat.

El diari «Uusi Suomi» informa que també Itàlia fa gestions prop dels Guberns noruec o finlandès per tal d'aconseguir també una estació de pesca a la costa noruega o finlandesa. El Govern noruec s'hi ha negat en absolut i Itàlia fa ara gestions a Finlàndia.

Com és sabut, el port de Petsamo es troba precisament davant del port soviètic de Murmansk.

CONTINUA L'OFENSIVA A L'ALT ARAGO

Han estat ocupats el poble Papún, l'Ermida de Santa Agueda i Coronas de Allué

València, 1. Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat oficial de guerra:

EXERCIT DE TERRA:

NORD. — Front oriental. La jornada d'ahir, prèvia intensa preparació artilleria, els rebels conquistaren algunes altures i el turó al N.O. de Penaverde. Després de diversos atacs, avançaren fins Denorio i posaren sobre Sierra Escapada, d'on foren energicament rebutjats per tres vegades, però la rodrilla i persistent concentració de forces enemigues obligà les nostres forces a abandonar aquesta darrera serralada i Monte Igudo.

L'aviació fascista actua amb gran nombre d'aparells sobre les vies de comunicació i pobles de reraguarda. Bombardejà i metrallà Gijón i Villaviciosa.

Front Sud. — Avui ha aconseguit l'enemic, després de reiterats atacs, ocupar una altura de Peña Sastres, però fracassà en els seus propòsits d'infiltrar-se per les valls de Requejo Cimerà, fins el port de San Isidro.

SUD TELX. — L'enemic repetí els seus canoneigs sobre Burguillos, Covisa i Nambroca.

En altres sectors, lleugers tiroteigs.

LEVANT. — Foc de fusell i metralladora en diversos sectors, preferentment sobre les posicions properes de Punta Lázaro i El Navazo.

EST. — A l'Alt Aragó, les nostres tropes han ocupat les posicions enemigues de la cota 972, la cota 920 de Las Planas, el poble de Papún, l'Ermida de Santa Agueda i Coronas de Allué.

La nostra artilleria ha actuat intensament contra les posicions enemigues de Punta Seiva.

Un intent enemic d'infiltració a l'Oest d'Ibor, ha fracassat rotundament. Les forces fascistes s'han retirat en desordenada fugida.

L'artilleria pròpia ha canonejat amb gran eficàcia, en direcció a València i Loma de Enmedio.

CENTRE I SUD. — Sense novetats.

EXERCIT DE L'AIRE:

L'aviació lleial ha bombardejat Sabiñanigo i Menagüé. En el primer poble, ho feu damunt la fàbrica de productes químics. Les bombes caigueren entre els pavellons de l'edifici.

Al Nord, perseguí els aparells fascistes, un dels quals sembla que fou abatut. Nosaltres hem tingut una baixa quan els nostres pilots feren front a un nombre crescut d'avió enemigues, i en aquest combat perdérem un aparell.

En bombardejar Gijón, els fascistes després de tirar les bombes perseguien pels carrers amb el foc de metralladora dels seus aparells la gent que intentava refugiar-se.

Un altre heroi caigut a la lluita per la llibertat

En la llista d'abnegats combatents del nostre Exèrcit caiguts en defensa de la República i la Llibertat, cal afegir-hi avui el nom de Francesc Aguard, fill d'Ayerbe i estudiant de Saragossa en el moment d'escalar la rebel·lió militar.

Sorpres en aquestes circumstàncies a Almedevor no va trigar molt a passar-se a les nostres files, on ha seguit combatent amb exemplar valentia fins al moment de la seva gloriosa mort, ocorreguda al front de Belchite, lluitant com a tinent de l'Exèrcit Popular.

Eg de remarcar les virtuts antifeixistes d'Aguard, així com les dels seus pares, els quals també han caigut sota el plom feixista, traïdorament assassinats. El seu pare, pel seu provat liberalisme, i la seva mare, per haver brodat una bandera republicana.

¡Honor als herois que com els pares d'Aguard i com el mateix tan magníficament ofereixen llur vida per la causa de la Llibertat!

PER A LA PROXIMA GUERRA

El rearmament anglès continua metòdicament. Heus ací el nou submari "Sterlet" que acaba d'ésser botat a l'aigua a les drassanes de Chatham, apadrinat per Mrs. Talbot, l'esposa del vice-almirall C. P. Talbot, director de les drassanes. Aquest submari completa la sèrie dels 12 ràpids submergibles d'un tipus conegut per "peix espasa", sèrie construïda de l'any 1930 ençà (K.)

TORNA EL MES- TIRE PAU CASALS

Pau Casals ve a Barcelona després d'una triomfal actuació a Amèrica. El públic l'ha aclamat a les sales de concerts i la crítica ha escrit a honor seu les lloances més encenses.

Els llorers recollits a l'altra banda de l'Atlàntic, Casals, com de costum, ve a ofrenar-los a la pàtria. Aquesta pàtria catalana que, al és possible, ara el estima més que mai, car la sap sofrent. I la pàtria correspon a l'afecte del gran artista posant-lo

a la primera fila entre els seus fills predilectes.

La tasca de Pau Casals a l'estranger, com no podia menys d'ésser, no s'ha reduït solament al treball artístic. El gran violoncellista és el més efectiu dels ambaixadors de Catalunya i de la República. A Nord-Amèrica acaba de constituir-se el «Nou Comitè de Músics Pro Ajut a la Democràcia Espanyola», del qual el nostre Casals ha estat nomenat President honorari.

Aquest Comitè es proposa celebrar a tots els Estats Units uns concerts i festivals a profit de l'Espanya lleial i republicana. Els més grans artistes americans i estrangers residents a Nord-Amèrica han ofert ja la seva entusiasta col·laboració. Entre aquests darrers cal remarcar la presència de molts músics alemanys, de la veritable Alemanya, incompatible amb el règim nacional-socialista.